

Tanıtım - Değerlendirme

Reviews

Avrupa Birliği Yolunda Bilgi Toplumu ve eTürkiye. Hazl: L. Yenel, C. Arıkan, M. Durgut. İstanbul: TÜSİAD, 2001. 179 s., ISBN 975-8458-17-5.

TÜSİAD'a bağlı Bilgi Toplumu ve Yeni Teknolojiler Komisyonu ve bağlı çalışma grupları tarafından hazırlanan rapor, 6 ana bölümden oluşmaktadır. Mevcut eğilimleri kırarak değişimi tahrik eden yeniliklere hazır olmak ve elektronik iş'e (e-iş) "bizi nasıl etkiler" düşüncesinden öte, "e-iş'e nasıl ve hangi coğrafyada geçmeliyiz?" düşüncesi ile ele alınan Giriş Bölümü'nde, "bilgi toplumu politikalarında toplumsal kaygının ekonomik kaygı ile birlikte ön sıralarda yer aldığı" görüşü dikkat çekmektedir.

Bilgi Toplumu başlığını taşıyan İkinci Bölüm'de, Bilgi Ekonomisi-Yeni Ekonomi, Hedefler, Stratejiler, AB Çerçevesinde Türkiye'nin Enformasyon/ Bilgi Toplumu alt başlıkları yer almaktadır. Bu bölümde; daha ucuz-hızlı-güvenli internet, insan kaynakları ve yeteneklere yatırım, internet kullanımını artırmak, girişimcilik, şirketler, iş modelleri ve başarı etmenleri konuları irdelenmektedir.

Altyapı başlığını taşıyan Üçüncü Bölüm'de, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT), İnsan Kaynakları, ve Hukuk alt başlıkları bulunmaktadır. Yazılım ve iletişim sektörleri, Türkiye iletişim sektöründe tekelin kaldırılması, amaçlar, Türkiye'de ve Dünya'da durum tespiti, stratejiler ve eylemler ise bu bölümdeki ayrıntı başlıklardır.

Dördüncü Bölüm, Bilgi Toplumunda Araştırma başlığını taşımaktadır. AB Çerçeve Programları, 2010 İçin AB'nin BİT Öncelikleri, Amaçlar, Strateji ve Eylemler altbaşlıklarından oluşan bölümde; tematik ve yatay programlar, Avrupa Araştırma Alanı, AB'de bağlayıcı düzenlemeler, sorumlu kuruluşlar, Türk mevzuatının mevcut durumu, acil önlemler, takvim ve finansman konuları irdelenmektedir.

eTürkiye konusu Beşinci Bölüm’de ele alınmakta olup; Sanayimizin Rekabet Gücü alt başlığı altında, hukuksal temele uygun altyapı, insan kaynağı açığının kapatılması, eTürkiye eylem planı ve eylem paylaşımı konuları ayrıntılı olarak incelenmektedir. Ekler ve Kaynakça ile son bulan kitap, eTürkiye konusunda yeni bir yayın olması nedeniyle bu konudaki başvuru kaynakları arasında yer almaktadır. Ancak bilgi toplumu kavramının odak noktasında olması gereken kütüphane ve bilgi merkezlerinden söz edilmemesi, konunun bütünselliği açısından önemli bir eksikliklerdir.

Görünür, görünmez bütün engellere karşın her alanda bütünleşmek için çaba harcadığımız Avrupa Birliği yolunda bilgi toplumu rotasına girebilmek, bu noktada önemli bir mesafe almak anlamına gelmektedir. Ülke olarak bilgi toplumunun öncelik ve gereksinimlerini çok iyi kavramak ve bu doğrultuda ilerlemek zorundayız. Bunun içinde yol gösterici, ancak yalın, herkese ulaşabilen ve konuya bütünsel anlayışla bakabilen kaynaklara gereksinim duyulmaktadır. Söz konusu kitap, bu doğrultudaki gereksinimlere işaret etmesi açısından önem taşımakta olup, kütüphane ve bilgi merkezlerinin önemini atlaması nedeniyle tamamlanması gereken bir rapor niteliğindedir.

Dr. M. Tayfun Gülle
İGEME Kütüphane Müdürü
tayfung@igeme.org.tr

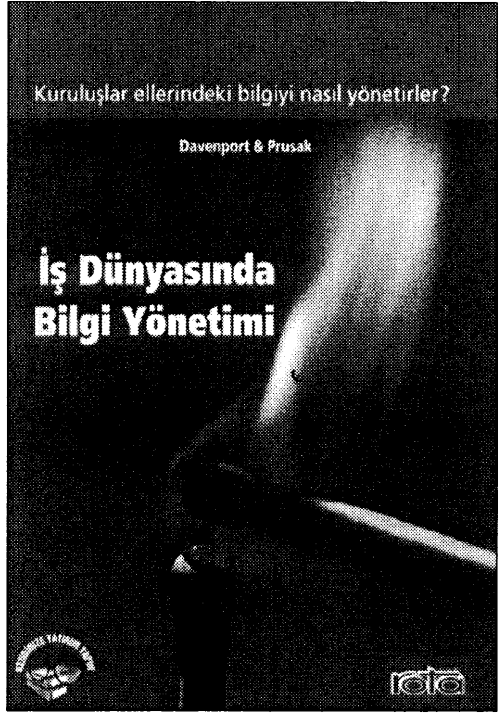
Davenport, Thomas H. ve Laurence Prusak. *İş Dünyasında Bilgi Yönetimi: Kuruluşlar Elleriindeki Bilgiyi Nasıl Yönetirler*. Çev. Günhan Günay. USA: President and Fellows of Harvard College/ Harvard Business School Press, 1998. İstanbul: Rota Yayın Yapım Tanıtım Ticaret Ltd. Şti., 2001. 256 s., 975-8296-24-8, 6.850.000 TL.

Benjamin Franklin'in "en karlı yatırım bilgiye yapılan yatırımdır" sözünün yer aldığı Giriş Bölümü'nde, bilgi konusuna özellikle iş dünyasında ilgi duyulmasının, danışmanlık kurumuna işlerlik kazandırdığı ve 'bilgi' hakkında bilgi sahibi olmanın iş yaşamında başarılı olmak ya da ayakta kalmak açısından zorunlu olduğu vurgulanmaktadır. Geleneksel ekonomi ile günümüz ekonomisi arasındaki

temel farkın, şirket tarafından değerli ürünlere ve hizmetlere dönüştürülen çalışmalar ve uygulamaların içinde yer alan 'bilgi' den kaynaklandığının altı çizilmekte ve kitapta verilen örnek olayların yaşandığı şirketler kısaca tanıtılmaktadır. Verilen örnekler arasında en sade ya da basit olanlarından birisi, 1996 yılında New England'daki beş tıp merkezinde çalışan ünlü kalp cerrahlarından oluşan ekiplerin aralarındaki bilgi alışverişi sonucu koroner baypas ameliyatlarındaki genel ölüm oranını yüzde 24'e düşürebilmeleridir. Ünlü bilgisayar şirketi Hewlett-Packard (HP) ve Hoffman-La Roche ilaç şirketlerindeki deneyimler de ilgi çekicidir. Toplam 40 şirketin örnek olaylarının yeri geldikçe anıldığı kitap, toplam 9 bölümden oluşmaktadır.

Bilgiden Sözetliğimizde Neden Sözetmiş Oluyoruz? başlıklı Birinci Bölüm, konunun felsefi boyutlarının irdelendiği bölümdür. Bilginin tanımı, enformasyonla farkları, hareket halindeki bilgi, şirketin varlıkların biri olarak bilgi, başlıklı alt bölümlerde konu gerektiğinde daha alt başlıklara indirgenerek ayrıntılı açıklamalar yer almaktadır. Bu bölüm, British Petroleum'un Sanal Ekip Çalışması ile örneklendirilmiştir.

Bilgi Pazarları Size Ne Verir, Sizden Ne İster? başlıklı İkinci Bölüm, pazarlama açısından bilgi kuramına ayrılmıştır. Bilgi pazarlarının ekonomi politiği alt başlığında özellikle 'aracılar' bölümünde 'şirket kitaplıkları' ve 'kitaplık görevlileri' konusu, ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Kitaplık görevlilerinin önemli

bir ‘bağlantı elemanı’ olduğunun vurgulandığı bölümde, birer bilgi aracı gibi çalışan bu görevlilerin resmi olmayan ve belgesiz bir şekilde çalışmaları sonucu bilgi pazarları içinde hakettikleri tutumu görmedikleri (ABD’de bile hala böyle anlayışların varlığı ilgi çekici!) vurgulanmaktadır. NYNEX firmasında yaşanan bir deneyim sonucu anlaşılan bu durumun ardından Bilgi pazarında işaretler, verimsizlik nedenleri, pazarın hastalıkları, etkili bilgi pazarı oluşturma, pazarın yüzeysel yararları ve pazar kavramının kullanılması diğer alt başlıklardır.

Bilgi Üretimi başlıklı Üçüncü Bölüm’de, bilgiyi elde etme, kiralama, kaynak ayrılması, füzyon, bilgi ağları oluşturma ve ortak faktörler alt başlıkları incelenmektedir. Bilginin Sıralanması ve Koordinasyonu başlıklı Dördüncü Bölüm’de, bilginin sıralanmasında temel ilkeler, bilginin sıralanma boyutları, bilgi haritasının ve modellerinin çıkarılması, suskun bilginin ele geçirilmesi, bilgiyi sistemler içinde sıralamak alt başlıkları yer almaktadır. Bu bölümde Microsoft’un Bilgi Haritası ve Monsanto’nun Bilgi Yönetimi İnşaatı örneklendirilmiştir.

Bilginin Aktarılması başlıklı Beşinci Bölüm, gerekli stratejiler ve aktarım kültürü alt başlıklarından oluşmaktadır. Soğuksu Makinaları ve Sohbet Odaları gibi son derece basit ancak iyi bir gözleme dayalı aktarım ortamlarından 3M gibi bir şirketin deneyimlerine kadar oldukça ilginç örneklemelerin yer aldığı bu bölümün ardından Bilgi Yönetiminde Roller ve Beceriler başlıklı Altıncı Bölüm gelmektedir. Bilginin peşinde çalışanlar, bilgi yönetimi işçileri, bilgi projelerinin yöneticileri, bilgi müdürü alt başlıklarında incelenen Altıncı Bölüm’de ‘bilgi yönetimi işçileri’ altbaşlığında, “kuruluşların bilgiyi, ona sahip olandan çıkarıp alacak, belli bir biçime kavuşturacak ve zaman içinde koruyacak ya da geliştirecek insanlara gereksinimleri vardır. Bu gibi beceriler üniversitelerde öğretilmez ama en yakın eğitim gazetecilik ve kütüphanecilik fakültelerinin müfredatlarında bulunmaktadır. Belki bundan sonra bazı okullar özellikle bilgi yönetimine yönelik programlar uygulamaya başlarlar. Şimdilik bilgi yönetimi eğitimi diğer hedeflere yönelik eğitim programlarının bir yan ürünü olarak görmek zorundayız” biçimindeki ifadeler, bu alanda kütüphanecilik eğitiminin önemini vurgulamaları açısından ilginçtir (s. 159). Bu bölümden sonra Bilgi Yönetimi Teknolojileri başlıklı Yedinci Bölüm yer almaktadır. Uzman sistemler ve yapay zeka, bilgi teknolojilerinin uygulanması, geniş bilgi depoları, yoğunlaştırılmış bilgi ortamları, gerçek zamanlı bilgi sistemleri, daha uzun vadeli analiz sistemleri, teknolojiler ne yapamaz? alt başlıklarında bilgi verilen bu bölümde HP ve McDonnell Douglas şirketlerinden örnekler yer almaktadır.

Uygulamada Bilgi Yönetimi Projeleri başlıklı Sekizinci Bölüm’de, bilgi yönetimi projelerinin çeşitleri, başarı durumu, başarıyı getiren unsurlar alt başlıkları incelenmektedir. Dokuzuncu Bölüm, Uygulamada Bilgi Yönetimi başlığına ayrılmış olup; bilgi yönetiminde sağduyu, yönetimi başlatmak, var olan yaklaşımların geliştirilmesi, bilgi yönetiminde tuzaklar alt başlıkları yer almaktadır.

Kitap, dipnotlar ve yazarlar hakkındaki bilgilerle son bulmaktadır. Bilgi yöne-

timi konusunun genel kapsamlı bir konu ve Türkiye gibi ülkelerde yönetimlerce farkına varılan/ varılmayan bir sorun olması nedeniyle önemi büyüktür. Yeni bir yüzyılın ilk yıllarındaki en önemli konulardan biri olan bilgi yönetimi konusuna ticari açıdan verimliliğin artırılması ve akılcı yönetime geçiş çerçevesinde yaklaşan kitaptan elde edilecek kazanım, biraz önce andığımız genel kapsamlı yaklaşım açısından yorumlandığında daha da artacaktır.

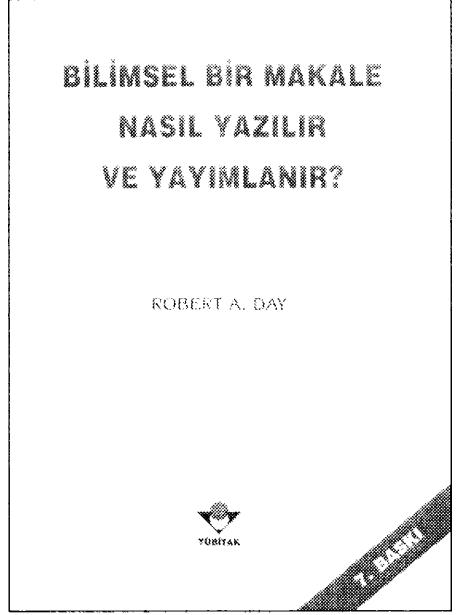
Dr. M. Tayfun Gülle
İGEME Kütüphane Müdürü
tayfung@igeme.org.tr

Day, Robert A. *Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayımlanır?* Çev. G. Aşkar, Altay. 7. bs. Ankara: TÜBİTAK, 1996. XXI, 233 s., 975-403-175-4, 3.000.000 TL.

“Telefonda, öğrendiği masalı babaannesine anlatamayan beş yaşındaki oğlumun, imtihanda, vermek istediği cevabını ifadeden aciz öğrenci ve bulgusunu yayına dökmekte zorlanan bilimcinin dertleri ortaktır” örneklemesinin yer aldığı, Prof. Dr. A.M. Celal Şengör’ün Önsöz’ü ile başlayan kitapta, Çevirenin Önsöz’ünün ardından yazarın önsöz ve teşekkürleri yer almaktadır. 30 bölümden oluşan kitapta; bilimsel yazım nedir sorusundan, bilimsel makaleye ve makaleyi oluşturan öğelere kadar her ayrıntıya yer verilmiştir.

Editörle iletişim kurma, yayımlama süreci, kitap değerlendirmesi yazımı, tez yazımı, makalenin sözlü ifadesi, poster sunumu, etik kurallar, İngilizce’nin doğru ve yanlış kullanımı, kısaltmaların kullanımı gibi konuların, bölüm başlıkları altında örneklerle açıklandığı kitap; dergi başlıklarının kısaltmaları, tablo başlıklarının kısaltmaları, stil ve yazımda çok yapılan hatalar, uzak durulması gereken kelime ve ifadeler, “Systeme International” birimleri için öntaki ve kısaltmalar ile kabul edilmiş kısaltma ve sembollerin yer aldığı 6 tane ek, kaynaklar ve teknik terim sözlüğü ile bitmektedir.

nümüzde yaşanan bilimsel yayın oluşturmada farklı uygulamalardan kaynaklanan sorunlara ışık tutabilecek bir kaynak olduğuna inandığımız kitap, her tür kütüphane ve bütün araştırmacılara önerilmektedir.

Dr. M. Tayfun Gülle
İGEME Kütüphane Müdürü
tayfung@igeme.org.tr

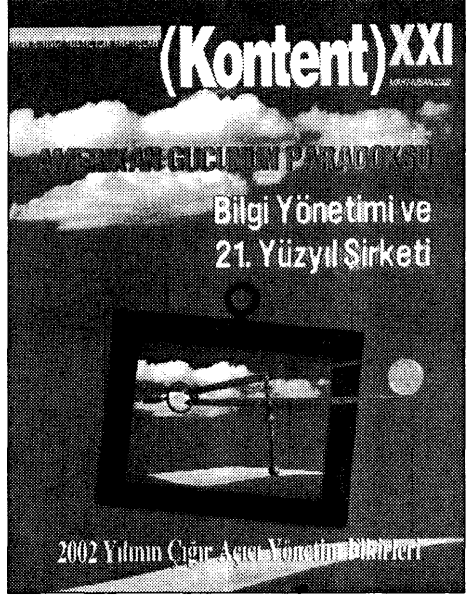
(Kontent) XXI Yirmi Birinci Yüzyıl İçin Arayışlar 2a. İstanbul: BZD Yayın ve İletişim Hizmetleri Ltd. Şti. Sayı 6 (Mart-Nisan 2001)- ISSN 1303-0663.

Son dönemde ticari bilgi yayıncılığında yaptığı atılımlarla öne çıkan BZD Yayıncılık tarafından yayın yaşamına 2001 yılında kazandırılan (Kontent)XXI, bazı sayılarını yoğun olarak bilgi yönetimi, modern işletmelerde yönetim vb. konulara ayıran ve yaygın ekonomi ve politika dergilerinden (*Business Week, The Economist, The Futurist, Guardian Weekly, Newsweek, Worldlink*) çevirilerin yer aldığı sıra dışı bir süreli yayın görünümünde.

Elimizdeki sayının içeriğinde ağırlıklı başlıklar olarak “yeni Roma ile yeni Barbarlar, yeni ekonomi-yeni ahlak, bilgi-bilgi yönetimi-entellektüel sermaye: yeni zenginlik, web’e ne sahip olabilir ne de kontrol edebilirsiniz, 21. yüzyıl şirketi, şirketlerin toplumsal sorumluluğu, bilgi çağının ilköğretim” okulu göze çarpıyor.

Harvard Üniversitesi Kennedy Kamu Yönetimi Okulu Dekanı Joseph Nye tarafından yazılan ‘Yeni Roma ile yeni Barbarlar’ konulu makalede, yeni bir uluslararası ilişkiler teorisinin oluşumu ve bu oluşumu etkileyen etmenler tartışılıyor. Enformasyon devriminin ulusal sınırları aşan sanal topluluk ve şebekeler yaratarak ulus ötesi şirketler ve hükümet dışı aktörlerin (teröristler de dahil) rollerinin daha da artacağına işaret ediliyor. Bu doğrultuda küresel enformasyon çağında ülkeler arasındaki güç dengelerinin karmaşık bir satranç oyununa dönüştüğü, daralan ve iç içe geçen bir Dünya’da Amerikalıların kendi güvenlik ve refahları için önem taşıyan konularda askeri güç kullanarak sonuç alabilmelerinin olanaksızlığı vurgulanıyor.

Michael Mandel tarafından kaleme alınan ‘Yeni ekonomi yeni bir ahlak gerektiriyor’ konulu makalede, başkalarının sırtına, bilgiye dayalı rızaları olmadan risk yüklemenin ahlaki açıdan doğru olmadığına işaret ediliyor. ‘Bilgi-bilgi yönetimi-entellektüel sermaye-yeni zenginlik’ konulu makalenin girişinde yer alan “bilgi, en iyi Bilme Süreci olarak tarif edilebilecek bir faaliyettir” sözüne paralel olarak bilgi yönetimi ve entellektüel sermaye konusunda en çok sorulan sorular yer alıyor. Sorular arasında; bilgi niçin önem kazandı, bilgi yönetimi nedir ve niçin yönetilmesi gerekiyor, bilgi yönetimi moda bir şey mi, amacı nedir, bilgi yönetimi ile entellektüel sermaye yönetimi arasında fark var mıdır, bilginin niçin öl-

çülmesi gerekiyor, örtük bilgi nedir, açık bilgi nedir, başlıkları göze çarpıyor. Bu noktada, ülkemizde de yoğunlukla tartışılan bilgi-enformasyon ayırımı hakkında Karl-Erik Sveiby'nin düşüncelerini aktararak (19.s.) tanıtımı noktalamayı ve diğer ilginç makale çevirileri için dergiye başvurulmasını öneriyorum.

“Enformasyon birisinin herhangi bir mecra üzerinden semboller olarak aktarılan örtük bilgisidir. Enformasyon kendi başına anlamsızdır. Her bir parçasının alıcı tarafından yorumlanması gerekir. Onu siz yorumlarsınız, gönderen ya da aktaran değil. Enformasyonun değersiz olduğunu söylemek istemiyorum, sadece onun değeri hakkındaki görüşlerimizi gözden geçirmek, fazla abartmamak gerekir diyorum. Bu önemli kategoriye ilişkin üzerinde fazla düşünülmemiş görüşlerin eylemlerimize yol göstermesine izin vermemek gerekir”

Dr. M. Tayfun Gülle
İGEME Kütüphane Müdürü
tayfung@igeme.org.tr

Aries. 2002 (1)-. 3a. İstanbul: Koç Kültür Sanat ve Tanıtım Hizmetleri, 2002-. ISSN 1303 5606, 10.000.000TL.

“Güneş Koç burcuna girerken” bir dergi doğdu yayın yaşamında: *Aries*. Üç aylık edebiyat, sanat, düşünce dergisi. Dergi, Koç Kültür Sanat Tanıtım Hizmetleri Tic. A.Ş. tarafından yayınlanıyor.

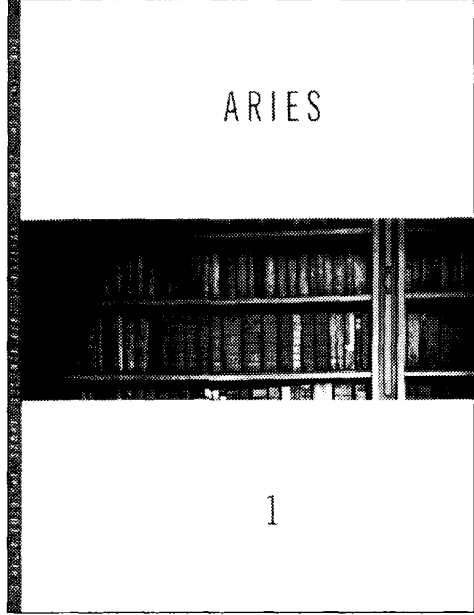
Genel Yayın Yönetmeni Samih Rifat, dergiyi, tasarımı farklı, çok sade, saydam, görselle metnin karışmadığı, okunacak yerlerinin gerçekten okunmak için hazırlandığı ‘kitap-dergi’ olarak tanımlıyor. Gerçekten tasarımı çok farklı; önce sadeliği ile çekiyor sizi, sonra içindeki resim ve fotoğrafların seçiciliği, çarpıcılığı etkiliyor. Her sayıda ayrı bir konunun işlenmesi hedeflenen dergide ilk sayının “kitaplık” temasına ayrılması, derginin bizim açımızdan tılsımını arttıran bir başka unsuru.

Özenle hazırlanmış yazılar, önce çekici başlıkları ile mknatıs gibi çekiyor; tek tek yazıları okumaya yöneldiğinizde de fiziksel görünümdeki sadeliğin ardındaki içerik zenginliğinin yazılara da yansıdığını görüyorsunuz ve o an için ‘keşke bütün günümü bu dergi ile geçirsem’ diye geçiriyorsunuz içinizden ancak zaman bu isteğe yanıt vermiyor. ‘Belki de yavaş yavaş sindirmek daha iyidir’ diyorsunuz çünkü konuların ele alınış biçimi kullanılan dil, akıcılığı tek kelime ile “kusursuz”. Sonra da ‘keşke kitaplık temasına ayrılan bu sayıda bir kütüphanecinin de yayınlanan yazılar lezzetinde olabilecek bir yazısı da yer alsaydı’ diye düşünüyor ve bunu derginin belki de tek kusuru diye niteliyorsunuz.

Dergi, alınıp uzak yerlere gidip, sadece onunla birkaç gün geçirmeye değer ve yeter; yazılar o denli doyurucu.

Fotoğrafların seçimi çok özenli; herbiri çok yerli yerinde, fotoğraf olsun diye konmamış, dikkatli bir seçimin ürünü; sıradışı bir uygulama da dikkat çekici. Genellikle dergilerde fotoğraflar ve yazılar içiçe olur; dergide metin ve fotoğraflar karıştırılmamış; her biri kendi akıcılığı ve sadeliği içinde ama bir bütün.

Çeviri yazılarda da ilke belirlenmiş. Samih Rifat, çeviri yazılar için ilkelerini şöyle açıklıyor: “Bir yerden bir yazı bulup daha önce yayımlanmış bir yazıyı ikinci kez yayımlamak çok hoşumuza gitmiyor. Biz, yazılarımızı “yazdırmak” istiyoruz. Ciddi bir ekip çalışması, keyifli bir takım oyununun örneğini sergiliyor “Aries”. Oyuncular da güçlü isimlerden oluşuyor: Genel Yayın Yönetmeni, Sa-

mih Rifat; Yayın Koordinatörü ve Yazı İşleri Müdürü, Melis Şeyhun Gürün; Yayın Kurulu Üyeleri, Serhan Arda, Ferda Keskin, Hakkı Mısırlıoğlu, Samih Rifat, Mehmet Ulusel, Celal Üster; Yayın Danışmanları, Ahmet Cemal, Cevat Çapan, Ferit Edgü, Doğan Hızlan, Tahsin Yücel.

“Bir dergi... Okumak, bakmak, yeniden okumak, üstünde düşünmek, şarap tadar gibi tatmak, biriktirmek, bekletmek, yeniden bakmak için bir dergi-kitap. Bir ‘edebiyat-sanat-düşünce’ derlemesi. Eski yeni, ünlü ünsüz örneklerden esinlenen, değişik olmak istediği ölçüde esin kaynaklarının ipuçlarını da veren... Servet-i Fünûn kadar adından uzak, Le Minotaure kadar gözüpek (olunabilir mi?), Yaparak kadar saf, Yeditepe kadar hülyalı, L’Infini kadar sınırsız, Soyut kadar somut, Cogito kadar düşünceli, Fol gibi meraklı... Olunabilir mi, olabilir miyiz?” diyor yayın ekibi. Ürünün ilk meyvesi, olunabildiğinin, olabildiklerinin göstergesi. Emeği geçen herkese yayın hayatına kazandırdıkları bu güzel dergi için teşekkürler, dileriz bütün sayıları ilk sayının özeni ile sunulur ve dergi uzun yıllar yaşar.

Özellikle “kitaplık” konusuna ayrılan derginin ilk sayısını edinmelerini tüm meslektaşlarıma öneririm.

Dergide bir de heykeltraş Cesar Baldaccini’den “Krallara layık bir yemek tarifi” başlığı altında, makarna sevenler için farklı bir seçenek sunuluyor. Ben dedim öneririm, nefis bir tat; derginin lezzetinde...

Yrd.Doç.Dr. Oya Gürdal
A.Ü. DTCF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
ogurdal@humanity.ankara.edu.tr

Tonta, Yaşar, Yıldıran Bitirim ve Hayri Sever. *Türkçe Arama Motorlarında Performans Değerlendirme* Ankara : Total Bilişim Ltd., 2002. XVI, 152 s., 975-92923-0-0.

Altı bölümden oluşan bu eserde Türkçe arama motorlarından Arabul, Arama, Netbul ve Superonline arama motorları performansları duyarlık, normalize sıralama, kapsama, yenilik ve ölü bağlantılar açısından değerlendirilmiştir. Bunlara ek olarak, arama motorları aracılığıyla yönlendirilen sorularda Türkçe karakter kullanımının erişim sonuçlarına etkisi ve belgeleri dizinlemede üstveri belirteçlerinin (meta tag) arama motorlarınca kullanımını da test edilmiştir.

Eserin ilk üç bölümü Internet, bilgi erişim sistemlerinin temel bileşenleri ve arama motorlarının özelliklerine yönelik literatür incelemesini içermektedir. Dördüncü Bölümde, yapılan araştırmanın yöntem ve teknikleri, Beşinci Bölüm'de araştırma bulguları, Altıncı Bölüm'de ise araştırma sonuçlarının özeti ve arama motorlarına yönelik öneriler yer almıştır.

Internet, bilgi erişim sistemleri ve arama motorları hakkında temel bilgilerin yer aldığı bölümler özellikle konuya yeni giriş yapan okuyucular ve öğrenciler (bilgi teknolojileri okuyan) için temel bir kaynak özelliği göstermektedir. Araştırma bulgularının ve önerilerin yer aldığı diğer bölümler ise sözü edilen arama motorlarının performansları hakkında özgün bilgiler sunduğu gibi benzer çalışmalarını yapacaklara, modelleme ve çözümlenme açısından yol gösterici niteliktedir. Kuşkusuz, mevcut arama motorlarının yanı sıra geliştirilecek olanların yararlanacağı öneriler de yer almaktadır.

Türkçe arama motorlarının performansının değerlendirilmesine ilişkin bugüne kadar yapılmış en kapsamlı araştırmayı içeren bu eser, yerli literatürde görme-ye pek alışık olmadığımız, kitap arkası sistematik indeksi ile dikkat çekicidir.

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Emin Küçük
H.Ü. Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
mkucuk@hacettepe.edu.tr

Türkiye’de ve Dünyada Nazım Hikmet (Toplu Katalog) = Nazım Hikmet in Turkey and in the World (Union Catalogue) / Haz. Behire Balkan. Ankara: Milli Kütüphane Başkanlığı, 2002. ISBN 975-17-2828-2.

Bu yıl sadece Türkiye’nin değil Dünyanın da en önemli şairlerinden birisi olan Nazım Hikmet’in doğumunun 100. Yılı çeşitli etkinliklerle kutlandı. Bu etkinliklere Milli Kütüphane Başkanlığı’nın da bir toplu katalogla katılması çok sevindiricidir. Sayın Behire Balkan’ın titiz çalışması sonucu oluşan bu katalog, yurtiçi ve yurtdışından toplanan yayınların bibliyografik künyelerinden oluşmaktadır. Dört bölümden oluşan eserde ilk bölüm “Nazım Hikmet Tarafından Yazılan Eserler” başlığını taşımakta ve 1928 yılında bu yıla kadar şairin farklı yayın evi ve matbaalar tarafından basılan eserlerine yer vermektedir. “Nazım Hikmet Hakkında Yazılan Eserler” ve “Makaleler” başlıklı bölümlerde ise gerek yurtiçinde gerekse yurt dışında şairle ilgili hazırlanan yayınların bibliyografik künyeleri listelenmektedir. “Kitap Dışı Materyal”lerin yer aldığı son bölümde ise daha çok şairin sahnelenen tiyatro eserlerinin, düzenlenen etkinliklerin afişlerine ve kartpostallara ait künyeler yer almaktadır. Eserin sonuna ilave edilen “Yazar Adları Dizini” ve “Eser Adları Dizini” bibliyografik künyelere erişimi kolaylaştırmaktadır.

Ayrıntılı bir araştırmaya dayanan çalışma Nazım Hikmet’in sadece şiirlerini değil tüm eserlerini içermekte ve bibliyografik künyelerin altında yer alan kodlarla ilgili yayının hangi merkezlerde bulunduğu belirtilmektedir. Toplu katalogta yer alan künyelerin kronolojik düzende verilmesi, ülkemizde ve yurt dışında şairin eserlerinin ve hakkında çıkan yayınların hangi yıllarda ve ne sıklıkla yayınlandığını izleme olanağı vermektedir. Toplam 1671 bibliyografik künyenin yer aldığı eser, Nazım Hikmet ile ilgili araştırma yapacak kişiler için önemli bir danışma kaynağı niteliğindedir.

Bu çalışmaya öncülük edenlere ve başta Sayın Behire Balkan olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür ederiz.

*Nazım Hikmet
In Turkey and in the World
(Union Catalogue)*

Doç.Dr. Nazan (Özenç) UÇAK
H.Ü. Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
ucak@hacettepe.edu.tr